dengtų plokštinių koklių. Kokliai puošti įvairiais ornamentais – maureska, tinkleliu, lelija, grifais, vaza ir t. t. Keli iš jų herbiniai. Be plokštinių, aptikta ir XVI–XVIII a. dubeninių bei puodyninių koklių fragmentų (46 inventorinti ir dar 125 dalys neregistruotos). Didesnė dalis inventorintų koklių glazūruoti rusva ar žalia glazūra (3 pav.). Dar vieną radinių grupę sudarė įvairūs masiniai metaliniai dirbiniai: vinys, kabliai, pasagos, neaiškios paskirties dirbiniai. Viršutiniojo kultūrinio sluoksnio horizonto radiniai susiję su sandėlio veikla. Tai stiklo buteliai ir buteliukai, skirti vaistams ar kvepalams, įvairūs keraminiai ir porcelianiniai indai.

Archeologiniai tyrinėjimai leidžia manyti, kad sklype dar gali būti išlikęs vertingas kultūrinis sluoksnis.

The field evaluation and excavation at J. Basanavičiaus St. 8 / Vingrių St. 1

In 2007 an evaluation and excavation were conducted at J. Basanavičiaus St. 8 / Vingrių St. 1. The bulk of the investigated area was inside a former building. 3 test pits and 2 trenches (a total area of 50.5 m^2) were excavated during the evaluation. A mixed cultural layer with 16th–19th-century finds was recorded. It was established that the cultural layer had been dug up outside the building's boundaries but had survived inside. Therefore a full excavation was conducted in another 100 m^2 area. A 1–2 m thick cultural layer was recorded in the excavated area. It is possible to divide it into 2 horizons: 16th–18th century and 19th – early 20th century. The remains of at least 2 17th–18th-century wooden buildings (Fig. 1) and part of a stove were discovered in the bottom horizon. 15th–19th-century finds were discovered during the excavation (Figs. 2–3): a fragment of a green glazed roof tile, flat as well as shallow and deep 'pot-shaped' stove tiles *(Topfkachel)*, a crucible with traces of melted copper, knives and knife fragments, locks, iron knife sheaths, a belt buckle, a wood gouge, nails, hooks, horse shoes, metal artefacts with no clear purpose, a bronze cup with a handle, a bronze shower handle, shards from glass vessels, and many pottery sherds or almost complete vessels.

Linas Girlevičius

Žvalgomieji tyrinėjimai M. Daukšos g. 12

2007 m. APC „Antiqua" atliko žvalgomuosius archeologinius tyrinėjimus sklype M. Daukšos g. 12, Vilniuje. Iškasti 4 šurfai, ištirtas 16 m^2 plotas, nedidelės apimties žemės kasimo darbai atlikti 20 m^2 plote greta aptiktų mūrinių pamatų liekanų.

Apardytas XVI–XVII a. datuotinas kultūrinio sluoksnio horizontas aptiktas tik sklypo ŠR dalyje, kalvos šlaite iškastame šurfe 4. Kitose sklypo dalyse fiksuoti vėlyvi (pagal radinius datuotini XVIII–XIX a.) kultūrinio sluoksnio horizontai arba jų datuoti nepavyko dėl radinių stokos. Tyrinėjimai patvirtino istorinių tyrimų duomenis, kad čia būta daržų. Taip teigiame atsižvelgdami į tyrinėjimų metu aptiktą mažą archeologinių radinių kiekį. Sklypo ŠV dalyje aptiktos ir visiškai atkastos XX a. pabaigoje nugriauto pastato pamatų liekanos. Manytume, kad pastatas pastatytas XIX a. pradžioje – I pusėje.

Ateityje atliekant žemės kasimo darbus būtinas archeologo dalyvavimas. Archeologinių tyrinėjimų pobūdis priklausys nuo suplanuotų žemės kasimo darbų apimčių.

The field evaluation at M. Daukšos St. 12

A disturbed 16th–17th-century cultural layer was discovered only in the NE part of the plot during a field evaluation on the plot at M. Daukšos St. 12. The remains of brick foundations built in the early – first half of the 19th century were discovered in the NW part of the plot and completely excavated.

Linas Girlevičius

Žvalgymai Gaono g. 8

Archeologiniai žvalgymai pastato Gaono g. 8 aplinkoje buvo susiję su žemės darbais, vykdytais įrengiant jo aplinkoje inžinerinius tinklus. Didesnės apimties archeologiniai tyrinėjimai pastate ir jo vidiniame kieme buvo atlikti 2002–2003 ir 2005 m. (vadovas L. Girlevičius) (žr. *ATL 2002 metais*, V., 2005, p. 188–190; *ATL 2003 metais*, V., 2005, p. 183–185; *ATL 2005 metais*, V., 2006, p. 337–338). Ankstesnių tyrinėjimų metu gauta daug informacijos apie šios Vilniaus dalies raidą XIV–XX a., aptikta daug archeologinių radinių. Manome, kad didesnė sklypo teritorijos dalis buvo už XIV a. II pusėje – pabaigoje įtvirtinto rašytiniuose šaltiniuose minimo „Vokiečių (lotynų) miesto“ Š pakraščio. Naujai įvertinę ankstesnių tyrinėjimų duomenis manome, kad archeologinių tyrinėjimų metu sklype buvo aptiktos šios viduramžių miesto dalies gynybinių įrenginių (gynybinio griovio) liekanos. XIV a. kultūrinis sluoksnis sklype nesusiformavo. Ankstyviausi (XV a.) radiniai aptikti buvusio griovio užpilde. Sklypas, užpylus gynybinį griovį, apgyvendintas XVI a. Aptikta daug XVI a. II pusės – XVII a. I pusės archeologinių radinių. Dauguma jų koncentravosi ūkinėse (šiukšlių) duobėse. Taip pat fiksuoti dviejų kiemo grindinių lygiai, aptikta XVII a. datuotino medinio vandentiekio trasa, surinkta kitų pastatų raidą XVI–XX a. atkurti padedančių duomenų.

2007 m. žvalgytas apie 32 m^2 plotas. Iškasta tranšėja šiluminei trasai į R nuo sklypo Gaono g. 8 esančiame sklype Didžioji g. 11. Atkasti XVII a. II pusėje – XVIII a. statytos sklypus ribojusios sienos arkinės konstrukcijos pamatai. Greta pamatų kastas sovietiniu laikotarpiu apardytas XVI a. pabaiga – XX a. datuotinas kultūrinis sluoksnis. Aptikta nedaug šiuo laikotarpiu datuotinų archeologinių radinių. Žvalgytoje vietoje įžemis nepasiektas.

Didesnės apimties darbai atlikti Gaono g. važiuojamojoje dalyje. Didelėje iškasoje priešais įvažiavimą į pastatą Gaono g. 8 kultūrinis sluoksnis buvo suardytas ir permaišytas. Smėlio įžemis šioje vietoje yra apie 1,5 m gylyje nuo dabartinio Gaono g. gatvės paviršiaus lygio. Kastame grunte aptikta XVII a. datuotinų radinių – plokštinių koklių fragmentų.

Gaono, Stiklių, Antokolskio ir Žydų gatvių sandūroje iškastos dvi duobės šuliniams. Vienoje jų smėlio įžemis fiksuotas apie 1,7 m gylyje nuo dabartinio gatvės grindinio. Fiksuotas spėjamas (apie XVI–XVII a.) medinio vandentiekio perkasimas, aptikta XV(?)–XX a. datuojamų archeologinių radinių, XVI–XVII a. buitinės ir statybinės keramikos fragmentų. Spėjamų medinio vandentiekio liekanų aptikta duobėje, iškastoje Gaono g. važiuojamojoje dalyje, priešais įvažiavimą į pastato Gaono g. 8 vidinį kiemą. Kultūrinis sluoksnis čia visiškai permaišytas atliekant ankstesnius žemės kasimo darbus. Gatvių trasose riedulių grindiniai suformuoti gana vėlai. Spėjame, kad tokios dangos įrengtos XVII a.